Regeringens berättelse om tillämpningen av språklagstiftningen 2021

Grundlagsutskottet den 18 mars 2022

Folktingssekreterare Christina Gestrin

FOLKTINGET

Myndighetsservice på nationalspråken

- Tillämpningen av lagstiftningen har en avgörande roll när det gäller det praktiska tillgodoseendet av rättigheterna. Språkgruppernas erfarenheter visar att det inte alltid är självklart att man ens får tillgång till lagstadgade tjänster

- De svenska strukturerna bör utvecklas samtidigt som de finska strukturerna då reformer genomförs eller elektroniska tjänster tas i bruk

- Ekonomiska orsaker kan inte anges som orsak till att myndigheterna inte klarar av att sköta sina lagstadgade språkliga förpliktelser

FOLKTINGET

Svenska som förvaltningsspråk

Folktinget föreslår att grundlagsutskottet skriver in i sitt betänkande:

- att nationalspråksstrategins åtgärder som berör språkkrav inom statsförvaltningen förverkligas, vilket förutsätter en översyn av de lagar och förordningar som stadgar om språkkunskapskrav inom statsförvaltningen.
- att C1-språkintyg för utmärkta kunskaper i finska och svenska godkänns som intyg över utmärkta kunskaper i finska och svenska för en tjänst inom statsförvaltningen där högskoleutbildning ställs som krav.
- att nästa språkberättelse fokuserar på svenska språket inom statsförvaltningen och vilka åtgärder som vidtagits för att förhindra att svenskan försvagas som förvaltningsspråk.

Digitaliseringen och den svenska servicen

Folktinget kontaktas ofta om brister i myndigheternas digitala tjänster på svenska. Problemen har gällt bl.a. skattebyrån, arbets- och näringsbyrån (AN-byrån), myndigheten för digitalisering och befolkningsdata (MDB) och Suomi.fi., Forststyrelsen, Finlands miljöcentral.

”De digitala tjänsterna ska kunna användas av den finsk- och svenskspråkiga befolkningen på lika villkor” (Justitiekanslerns i statsrådet berättelse för år 2018).

Folktinget föreslår att grundlagsutskottet skriver in i sitt betänkande:

- att de finsk- och svenskspråkiga digitala myndighetstjänsterna utvecklas och tas i bruk samtidigt så att svenskspråkiga kunder har tillgång till likvärdiga digitala tjänster och stöd.

FOLKTINGET

De offentliga säkerhetstjänsterna

Myndigheternas skyldighet att tillgodose språkliga rättigheter förverkligas inte om kommunikationen på svenska är alltför bristfällig eller uteblir. Detta kan i stället fördröja personalens arbete och i värsta fall riskera människors liv och hälsa. Av berättelsen framgår att skillnaden i de finskspråkiga och de svenskspråkiga minoriteternas serviceupplevelser dock är betydande när det gäller polis- och nödcentralsverksamheten.

Folktinget föreslår att grundlagsutskottet skriver in i sitt betänkande:

- att det är av central vikt att utbildningen av svenskkunnig yrkespersonal inom de offentliga säkerhetstjänsterna, så som räddningsmän, nödcentralsoperatörer och gränsbevakare, ordnas regelbundet inom de tvåspråkiga områdena i landet. Detta är en nödvändig förutsättning för att behovet av yrkespersonal som kan finska och svenska ska kunna säkerställas inom dessa sektorer i framtiden.

Undervisning i svenska

Enligt regeringsprogrammet ska det så snabbt som möjligt utarbetas ett program som främjar lärandet i det andra inhemska språket. Regeringen har också satt som mål att införa det andra inhemska språket som obligatoriskt ämne i studentexamen.

Folktinget föreslår att grundlagsutskottet skriver in i sitt betänkande:

- att timfördelningen för årskurserna 7-9 utökas med två årsveckotimmar utan att man minskar på årsveckotimmarna i svenska i årskurs 6
- att arbetet med programmet som främjar lärandet i det andra inhemska språket och regeringens målsättning att införa det andra inhemska språket som obligatoriskt ämne i studentexamen inleds i brådskande ordning
- att undervisningsministeriet i samarbete med högskolorna ser över poängsättningen av högskolornas inträdesprov så att svenska och finska i studentexamen ger märkbart högre poäng än idag

Reformen av social- och hälsovården samt räddningsväsendet

Folktinget föreslår att grundlagsutskottet skriver in i sitt betänkande:

- att det bör garanteras tillräckliga resurser för det praktiska verkställandet av språkliga rättigheter, så som förverkligandet av nationalspråknämndernas uppgifter samt samarbetsformerna mellan de tvåspråkiga välfärdsområdena samt ett kontinuerligt resursstöd till de svenska specialuppdragen som tilldelats Egentliga Finlands och Västra Nylands välfärdsområden.
- att tillgodoseendet av de språkliga rättigheterna i välfärdsområdena förutsätter att de svenska strukturerna skapas från första början.
- att nästa språkberättelse bör fokusera på utvärderandet av social- och hälsovårdsreformens effekter på tillgodoseendet av de språkliga rättigheterna i praktiken inom social- och hälsovården samt inom räddningstjänsterna.

FOLKTINGET

Tack!

www.folktinget.fi

FOLKTINGET